

Chcete sa stať profesionálnym náhradným rodičom?

Poslanie zamestnaním, ktoré vykonávate vo svojej domácnosti a vďaka ktorému pomôžete dieťaťu z centra pre deti a rodiny dočasne nahradiť

rodinné prostredie ☺

Okrem otvorenej náruče a láskavého srdca potrebujete:

- ✓ Bezúhonnosť
- ✓ Stredné odborné vzdelanie
- ✓ Absolvovanie prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti

Prípravou na profesionálne náhradné rodičovstvo získate:

- ✓ Informácie a zručnosti na vykonávanie zamestnania profesionálneho náhradného rodiča
- ✓ Bezplatný kurz prípravy v centrách pre deti a rodiny
- ✓ Možnosť zamestnať sa na pozícií profesionálny náhradný rodič

„Láska nie je len cit, je to umenie. Ako pri každom umení, nestačí iba inšpirácia, treba aj veľa pracovať.“ (Paulo Coelho)

Bližšie informácie: [www.detskydomovlevice.sk/Centrum pre deti a rodiny Levice/](http://www.detskydomovlevice.sk/Centrum_pre_deti_a_rodiny_Levice/) +421-36-2433024

Obsah prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti

Aby sa záujemca mohol stať profesionálnym náhradným rodičom (ďalej len „PNR“) musí spĺňať určité kvalifikačné predpoklady pre zabezpečenie starostlivosti o dieťa a to najmenej (Vyhláška č. 103/2018 Z. z., § 15 ods.1):

1. nižšie stredné odborné vzdelanie, alebo stredné odborné vzdelanie,
2. úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné, vzdelanie, ak sa zabezpečuje starostlivosť o dieťa, ktoré vyžaduje zvýšenú starostlivosť z dôvodu, že bolo týrané, sexuálne zneužívané alebo bol na ňom spáchaný trestný čin ohrozujúci jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin.

Rozsah prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti je:

- a) 60 hodín, ak fyzická osoba ukončila úplné stredné vzdelanie,
- b) 80 hodín, ak fyzická osoba ukončila stredné vzdelanie,
- c) najmenej 21 hodín nácviku praktických zručností ak ide o:
  1. zamestnanca centra, ktorý bol členom odborného tímu alebo ktorý zabezpečoval starostlivosť o deti nepretržite najmenej tri roky,
  2. manžela profesionálneho náhradného rodiča a starostlivosť v profesionálnej náhradnej rodine zabezpečuje len jeden z manželov.

Povolená neúčast' záujemcu na skupinových aktivitách je najviac 10 % časového fondu, pričom musí byť riadne zdokladovaná. Akceptovateľnými dôvodmi sú práceneschopnosť, úmrtie v rodine a pod. Zameškaný čas je potrebné si nahradiť individuálne po dohode s odborným tímom.

Cieľom programu prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti je obsiahnuť najvýznamnejšie témy a umožniť záujemcom získať prostredníctvom interaktívneho spôsobu učenia informácie, vedomosti a praktické zručnosti nevyhnutné pre vykonávanie profesionálneho náhradného rodičovstva.

Organizačné podmienky prípravy:

Prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti zabezpečuje centrum bez úhrady /náklady spojené s dopravou, stravovaním, ubytovaním a iné si záujemca zabezpečuje z vlastných zdrojov/.

Centrum zriaďuje tím na prípravu fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa profesionálnym náhradným rodičom, v zložení:

- najmenej jeden psychológ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore psychológia
- najmenej jeden sociálny pracovník s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore sociálna práca, resp. špeciálny pedagóg s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika
- k vyššie uvedenému realizačného tímu môžu byť prizvaní aj iní odborníci, (napr. profesionálny náhradný rodič, vychovávateľ centra, prípadne iní odborníci, ktorí nie sú zamestnancami centra)
- riaditeľ centra určí koordinátora prípravy, ktorý manažuje celý proces prípravy

Povinná dokumentácia:

- Dohoda o realizovaní prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti, uzatvorená medzi centrom a záujemcom
- Súhlas so spracovaním osobných údajov
- Podrobnejší obsah prípravy a informácie o podmienkach vykonania prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti
- Prezenčná listina a výkaz /odpočet úloh za daný časofond/
- Zhodnotenie prípravy, ktoré je vypracované po ukončení prípravy

Obsah prípravy:

Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti v centre zahŕňa:

a) poskytnutie základných informácií o:

- právnych predpisoch upravujúcich oblasť sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rodinnoprávných vzťahov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich so starostlivosťou v profesionálnej náhradnej rodine
- výchovných opatreniach, náhradnej starostlivosti a osvojení
- psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa
- o potrebách a špecifikách starostlivosti o dieťa, ktoré je obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, alebo ktoré je týrané, sexuálne zneužívané alebo sa vykonávajú opatrenia na overenie miery ohrozenia dieťaťa týraním, sexuálnym zneužívaním alebo iným činom ohrozujúcim jeho život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin v rozsahu najmenej 16 hodín z celkového počtu hodín určených na poskytnutie základných informácií
- právach dieťaťa
- právach a povinnostiach profesionálneho náhradného rodiča

b) nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi v rozsahu najmenej 50 % z celkového počtu hodín prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti zameraný na:

- identifikáciu vývinových potrieb dieťaťa
- vzťahovú väzbu, citové pripútanie a separáciu dieťaťa
- prispôsobenie sa zmene v rodine profesionálneho náhradného rodiča
- komunikačné zručnosti
- rozvoj výchovných zručností
- riešenie záťažových situácií v rodine
- spoluprácu v tíme odborníkov

Manžel záujemcu o prípravu je povinný zúčastniť sa najmenej 21 hodín nácviku praktických zručností, pričom sa v tomto prípade odporúča venovať najmä týmto témam:

- vývinové štádia dieťaťa a jeho potreby,
- príchod a odchod dieťaťa z PNR,
- strata a trauma,
- PNR ako systém.

Po ukončení prípravy centrum vypracuje **zhodnotenie prípravy** v písomnej podobe, ktorého súčasťou je:

- zhodnotenie záujmu fyzickej osoby o získanie informácií a zhodnotenie spolupráce pri nácviku počas prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti
- zhodnotenie motivácie fyzickej osoby na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti
- záver, či fyzická osoba absolvovala alebo neabsolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti. V prípade, že záujemca/fyzická osoba ukončí prípravu v jej priebehu, písomné zhodnotenie sa nevypracuje vôbec.

Absolvovanie prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti oprávňuje fyzickú osobu uchádzať sa o pracovnú pozíciu PNR v ktoromkoľvek centre SR (bez ohľadu, kde túto prípravu FO absolvovala).

Ďalšie informácie k príprave PNR:

Odporúčaný počet záujemcov /fyzických osôb o prípravu na vykonávanie PNR je:
5 až 12 osôb.

Dĺžka trvania prípravy:

- ukončenie najneskôr do 3 mesiacov
- /časový fond 60 resp. 80 hodín/ odkedy príprava začala.
- časové rozvrhnutie prípravy je v kompetencii realizačného tímu (napr. v pravidelných intervaloch raz za týždeň prípadne súvislá príprava v priebehu týždňa a pod.)

Odporúčané proporcionálne rozdelenie prípravy je nasledovné:

- poskytnutie základných informácií – 40 %
- nácvik praktických zručností – 60 %

Uvedené rozdelenie časového fondu sa vzťahuje k príprave v rozsahu 60 hod. Pri príprave v trvaní 80 hodín je obsahový základ rovnaký, nadstavba v trvaní 20 hodín spočíva v prehlbovaní okruhov, ktoré sa v priebehu prípravy ukázali ako problémové a je potrebné sa k nim vrátiť, pričom sa zachová proporcia 40 % na poskytnutie základných informácií a 60 % na nácvik praktických zručností.

Predpokladaný termín zaradenia fyzickej osoby do prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti od prejavenia záujmu fyzickej osoby o túto prípravu je v závislosti od naplnenia kapacity minimálneho počtu záujemcov o prípravu. Žiadosť záujemcu je v CDR zaevidovaná a najneskôr do 15 dní od prijatia žiadosti je CDR povinné písomne zaslať záujemcovi odpoveď. V odpovedi je potrebné uviesť možnosti termínov začatia prípravy v CDR, do ktorého žiadosť prišla, ale aj termíny začatia príprav v okolitých centrách tak, aby každý záujemca o prípravu mal možnosť vybrať si termín a miesto začatia prípravy.

Etický kódex profesionálneho náhradného rodiča

Poslaním PNR je chrániť najvyššie ľudské hodnoty v duchu princípov humanizmu a demokracie. PNR poskytuje starostlivosť deťom a mladým dospelým vo svojom domácom prostredí a pripravuje ich na plnohodnotný život v kontexte s napĺňaním práv a potrieb dieťaťa.

1. PNR vykonáva svoje úlohy v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa, Ústavou SR, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a ustanoveniami tohto kódexu.
2. PNR koná vždy v súlade s dobrými mravmi, nezúčastňuje sa žiadnej činnosti, ktorá by mohla byť v rozpore s plnením jeho pracovných povinností, alebo ktorá je nezlučiteľná s riadnym výkonom jeho pracovných povinností. Zdržiava sa konania, ktoré by viedlo ku konfliktu verejného záujmu s osobnými záujmami zamestnanca a jemu blízkych osôb. Jeho povinnosťou je vyhnúť sa takémuto konfliktu a zároveň predchádzať situáciám, ktoré môžu vyvolať podozrenie z konfliktu záujmov.
3. PNR postupuje pri plnení svojich úloh nestranne a transparentne. Je povinný konať v súlade s cieľmi a úlohami zamestnávateľa, pričom sa nesmie dať ovplyvniť zámermi iných osôb, ani prijať akúkoľvek finančnú alebo inú výhodu, ktorá by mohla mať vplyv na riadny výkon jeho pracovných povinností a výsledok rozhodovania.
4. PNR je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri plnení svojich úloh a ktoré v záujme zamestnávateľa nemožno oznamovať iným osobám a to ani po skončení pracovného pomeru.
5. PNR svojou prácou prispieva k rozvoju a podpore profesijnej kultúry, je vzorom pre dieťa a pozitívne ovplyvňuje svoje okolie a spoločnosť
6. PNR sa celoživotne vzdeláva, zvyšuje svoju profesijnú úroveň, získava najnovšie informácie a poznatky zo svojho povolania, ktoré aplikuje vo svojej práci.
7. PNR zachováva a posilňuje dobré meno zamestnávateľa a to tak na pracovisku, ako aj mimo neho. Koná tak, aby nebola narušená dôvera verejnosti voči zamestnávateľovi.
8. PNR je povinný plniť si svoje úlohy svedomito a zodpovedne, v dobrej viere a v zhode s poslaním zamestnávateľa. Výkon práce musí byť spojený s maximálnou mierou slušnosti, porozumenia a ochoty.
9. PNR sa správa ku kolegom a spolupracovníkom slušne a profesionálne, spoluplytvára príjemnú pracovnú klímu, rešpektuje kompetencie kolegov a ich právo na odlišný názor.
10. PNR je aktívnym a spolupracujúcim členom tímu pri výchove a vzdelávaní dieťaťa. Snaží sa aby pôsobenie celého odbornému tímu voči dieťaťu bolo komplexné a synergizujúce.

11. PNR nezneužíva výhody plynúce z jeho postavenia ani informácie získané pri plnení pracovných úloh pre získanie akéhokoľvek prospechu.
12. PNR rešpektuje individuálne potreby dieťaťa, s ohľadom na jeho osobné možnosti a schopnosti, odhaľuje a rozvíja jeho špecifické talenty a nadanie, podnecuje iniciatívu, kreativitu a samostatnosť dieťaťa.
13. PNR rešpektuje identitu dieťaťa, jeho pôvod, históriu rodiny a rodinu ako takú. Podporuje rovnosť bez ohľadu na pohlavie, náboženské vyznanie alebo vieru, manželský stav a rodinný stav, farbu pleti, jazyk, politické zmýšľanie alebo iné zmýšľanie, odborové činnosti, národného pôvodu alebo sociálneho pôvodu, zdravotného postihnutia, veku, majetku, rodu alebo iného postavenia.
14. PNR zachováva rovnaký prístup k deťom, ktoré má v starostlivosti.
15. PNR vytvára v rodine stabilné a bezpečné prostredie, pokojnú rodinnú atmosféru v ktorej sa dieťa cíti šťastne, spokojne, tak aby zabezpečil jeho komplexný fyzický, psychický a sociálny rozvoj osobnosti.
16. PNR koná v najlepšom záujme dieťaťa s prihliadaním na jeho budúcnosť v súlade s cieľom plánu sociálnej práce.
17. PNR nezamlčuje informácie týkajúce sa dieťaťa pred zamestnávateľom.
18. PNR podáva pravdivé informácie dieťaťu s prihliadnutím na jeho vek a rozumovú vyspelosť.
19. PNR má zakázané používať všetky formy telesných trestov na dieťati a iné hrubé alebo ponížujúce formy zaobchádzania a formy trestania dieťaťa, ktoré mu spôsobujú alebo môžu spôsobiť fyzickú ujmu alebo psychickú ujmu. PNR má zakázané používať ako výchovný prostriedok zákaz kontaktu s rodičmi a ďalšími blízkymi osobami, sociálne vylúčenie, vyžadovanie neprimeraných fyzických výkonov, zásahov do vonkajšieho vzhľadu a nosenia znevažujúceho oblečenia, neodôvodnené zasahovanie do stravovania a iné výchovné prostriedky a postupy práce, ktoré dieťaťu môžu spôsobiť poníženie a môžu neprimerane zasiahnuť do jeho ľudskej dôstojnosti. Voči dieťaťu je zakázané použiť výchovný prostriedok len preto, že je súčasťou rovnakej skupiny detí ako dieťa, pri výchove ktorého má byť použitý výchovný prostriedok. Dieťa nesmie byť zodpovedné za rozhodovanie alebo určovanie výchovných prostriedkov pre iné dieťa.